

3878

ԱՅՍԻՐ ՕՅՑԻՎԵՐՈՏՎԻՇ ՓԵԳԵՐԸՑԻ
ԽՈԲՀՐԴԱԾԻՆ ԷԿԵՐԿՎԵՑՈՒԹԻՒՆ.

Պրոլետարիատ բար երկրների, միացե՛ք

№ 7

Դ. ՊԵՏՐՈՎԻԿ

№ 7

ԿԱՐՄԻՐ ԴՐՈԶՎԿԵ

66

ԱԶԳԵՐԻ ԵՂԲԱՑՐՈՒԹԻՒՆ.

1.3

Д. Петровский. КРАСНОЕ ЗНАКИ И БРАТСТВО НАРОДОВ.

9(47) 1917"

Դ - 50

Издательство. Армянская Секция.
ВСКОЕ Н-Д. ОТДЕЛЕНИЕ.

1920

22 JUL 2013

2011-07

24 JAN 2006

1570-96

9(47).1917

7-50

«Դուք կարող եք խարիծ ամբողջ
ժամանակ ժողովրդի մի ժամին:
Դուք կարող եք խարիծ որոշ
ժամանակ ժողովրդի մի մասին
Բայց դուք չեք կարող խարիծ
ամբողջ ժողովրդին ամբողջ
ժամանակ»:
Լինկոլն

ԻՆՉՊԵ՞Ս ԱԶԱՏԻԵՒՅ ՅԵՂԱՓԹԽՈՒԹՅՈՒՆԻՑ

1003
12318

Դու վաղուցւայ բան էր — մի տառն և զեց
տարի տոտջ, երբ զեռ գաճի վրայ նստած էր
Նիկոլայ արիւնուը, շրջապատած իր օգնական-
ներ վ և Ռուսաստանում ապրող բոլոր տղաւ-
թեան կուլակ վաշխառուներով: Ժողովրդի
վզին հանգիստ ու անվրդով նստած էին ամեն
ահսուկ վամպիլներ, որ ծծում էին նրա արիւ-
նըն ու քրտինքը: Բայց քաղաքներում և զիւղե-
րում զեռ այն ժամանակւանից սկսւել էր ար-
գեն զիտակից բանուրութեան և գիւղացիների
շարժումը:

Թագաւորի արքանեակները զգում էին, որ
փոթորիկը մօտենում է, որ յեղափոխութիւնը
հնուռ չէ:

Երկար նրանք մտածում էին, թէ ինչպէս
փրկւեն ժողովրդի բարկութեան ողութկումից,
ինչպէս ազատեն մօռեցող յեղափոխութիւնից:

ԱՀՍՏԻԱԿԱՆ ԹԱԳԱԼՈՐԻ ՄԻՋԱՑԸ

Նիկոլայ երկրորդի սիրելի լակէյն էր այս
ժամանակւայ յայնի գահին մինխար Պէտքնու
նա լաւ գիտէր, թէ ինչպէս մի անդամ յեղա-
փոխութիւնից ազատւել էր Աւտորիայի թո-
դաւորը: Նոյն միջոցը՝ Պէտքնու վճռեց փորձել
Թուսատանի գանազան աղութեան ժողո-
վուրդների սկսող մեծ յեղափոխութիւնը ճշ-
շելու համար:

Աւտորիական թագաւորի միջոցը շատ հա-
սարակ մի բան էր: Նրբ որ Աւտորիայի ժողո-
վուրդը ապատամբեց, ըշեց թագաւորին և ժո-
ղովրդական իշխանութիւն հաստատեց, գա-
հնիկեց թագաւորը իր հաւատարիմ ծառաների
միջոցով սկսեց զրգուել մի ժողովուրդ միւսի
դէմ: Լինացիներին նա՝ զրգում էր չեխերի
դէմ չեխերի՝ զերմանացց, զերմանացիների
մէջ նա մաջաների դէմ էր ապիտացիա մզում:
Իսկ այդ բոլոր ժողովուրդները ապրում են
Աւտորիոցում:

Եւ երբ որ նրա այս ապիտացիան յաջող-
ւեց և Աւտորիայի ժողովուրդները սկսեցին եղ-
բայրապատճան կոխը իրար դէմ, Թրանց Իռափի
պահնիկեց թագաւորը յետ եկու Վենա, նորից
իր գանձը և շարումակեց ճնշել Աւտ-
որիայի ժողովուրդներին գիռ երկար տարիներ:

Պէտքնու ուզեց Թրանց Իռափի օրինակին
հետոնել:

ՄԻՆԻՍՏՐ ՊԵՂԵՔԻ ՍԵՒ ՀԱՐԻԿԵՑՅԱԿԲ

Նա կաղմակերպեց աւագոկախումը՝ ու
հարիւրեակ կարածատէրերի զաւակներից, վաշ-
խառնուներից, ամեն սեսակ բաղդախնդիրներից,
բանդիխններից, որոնք ամբողջ Թուսատան ցըր-
ւելով, սկսեցին զրդուել մի ժողովուրդ, միւսի
դէմ: Նրանք, այդ աւագոկները սկսեցին ազի-
տացիա նրէաների, լինացիների, լատիխների,
հայերի, թուրքերի դէմ: Նրանք սկսեցին եղ-
բայրապատճան տաելութիւն սերմանել զանազան
աղութեան աշխատաւոր մասաների դէմ, որ-
պէսդի կանգնեցնեն յեղափոխութեան ընթացքը:

Պէտքի սատանայական ծրագիւը չը յա-
ջողւեց: Սև հարիւրեակը շատ անմեղ արիւն
թափեց, սպանեց կանանց ու երեխաների, բայց
իր հիմնական նալատակին չը հասաւ:

Թագաւորին ու Նրա օպնականներին չը
փրկեց:

Փողովրդական մասսաների յեղափոխու-
թիւնն ուժեղանում էր, խորանում էր: Եւ վեր-
ջապէս, 1917 թ. փետրվարին, ժողովրդական
մասսաները խորտակեցին Նիկոլայ երկրորդի
դահը, իսկ հոկտեմբերին զիւզացիների և բան-
տորների իշխանութիւնն հաստատեց:

Պէտքի Ներկայաց Հետեւզները

Այժմ Ռուսաստանի վրայ ծածռնում է
Կարմիր զրոշակը:

Բայց վաշլասառները, կարածառէրերը ու
ֆարբիկանաները չեն ուզում հաշտւել այն մատըի
հետ, որ աշխատաւոր մասսան լիազօր տէր է
դարձել իր կեանքի, տէր իր եթէրի: Նրանք ինչ
դնուի էլ լինի ուզում են վերադարձնել հին Մա-
մանակը, երբ իշխանութիւնը պորտաբույծների և
արիւնարբուների ձեռքին էր:

Նրանք կազմակերպում են զանուզան աւա-
զակախմբեր, վարձում են ամեն անսակ շառլա-
սուններին ու սրբիկաններին, որոնք հէնց ժողո-
վրդական մասսաների մէջ սերմանում են խառ-
նակութիւն:

Վաշլասառները, կարածառէրերն ու ֆար-

բիկանաները երկիրը լցուում են ամեն անսակ
ուսոր ու խարեւայ թերթիկներով, որոնք լիբն
են (Սովորական) Խորհրդային իշխանութեան
մասին ամեն անսակ ուսերով:

Բայց նրանց զիմապար վեշակը հրէսաների
գէմ ժողովրդներին լարեն է: Պէտք է որ ամեն
մի զիւզացի ու բանւոր խմանաց, ճշմարիտ թէ
ինչնու՞ն ինչպէս վոշխառաւներն, կողւածատէր-
երն ու ֆարբիկանաները կազմակերպում են
հրէսական ջարդերը,

Յեղափոխութիւնը բոլոր աշխատաւորների
գործն է:

Բանը նրանումն է, որ զես 22 տարի
առաջ երբ Ռուսաստանում տիրում էր անթա-
փանց խաւարը, հրէսական բանւորները, ուուս, լե-
հացի, ուկրայինցի բանւորների նման կազմա-
կերպեցին իրենց խմբակը թագաւորի, կարա-
ծառէրերի և կազիտադիտաների իշխանութեան
գլուխութեաւ համար:

Բոլոր այդ երկար տարիների ընթացքում,
հրէտ, ուուս և ուկրայինցի բանւորները միասին
փուում էին բանակում, փետանում էին ցուրտ
Սիրիրում և մեմսում բարբիկադների վրայ:

Միայն յիմարներն ու անթիգն ստախօսները
են կարող ասել, թէ մեր մեծ յեղափոխութիւնը

մի որիէ ազգի ժարովդի զործն է միտիւ եթէ
այդ այլպէս լինէր, այն ժամանակ մենք ոփոխ
խոր զուխ տայինք այն ժողովրդին, որը մեզ
ազատից ինքնակալութեան սեժիմի սարսափ-
նելից:

Բայց զա այլպէս չէ:

Մեր մեծ յեղափոխութիւնը հաւասար չա-
փոխ նուստանում ազբող և ուսու, և լատիշ,
և լեհացի, և հրէտ, և ամեն ազգի բանուրա-
թեան զործն է:

Բանուրա-գիւղացիական յեղափոխութեան
ոյժը հէնց նրանումն է կայանում, որ բոլոր ազ-
գութեան բանուրնելը, մի ընդհանուր գաղա-
փարափ, ազատ աշխատանքի վեհ գաղափարով
միացած՝ իրաք ձեռք ձեռքի տած, կողք կողքի
տաջ են զնում:

Աւելի կարմիր Բանակի շարքերում արիու-
թեամբ կուտում են և հերոսակար մենում և
հրէան, և շատիշը և ուսու ու լեհացին, և գեր-
մանացին ու ուկրայնացին: Եւ քանի որ բոլոր
ազգութեան աշխատաւորութիւնը միացած է, նա
ներկայացնում է իրանից զորիկ և անընկանելի
ոյժ: Այդ կարող ոյժը իրանց մէջքի վրայ փոր-
ձեցին վաշխառուներն ու կարածատէրերը: Բայց
նրանք ձգտում են և յոյս ունեն, որ կորսիր

Բանակի զանազան խմբերի մէջ մէծեր առաջ
կը երին:

Նրանք ցանկանում են քանզել բոլոր ազ-
գերի աշխատաւորութեան միւթիւնը, որպէսզի
նորից զգթաներով կապեն աշխատաւոր մաս-
սաները:

Մեր ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ ԶԱՐԱԳՈՒՇՆԵՐԻՆ:

Եւ ամեն մի գիւղացի, ամեն մի բանուոր,
ամեն մի զինուոր պարտական է որիկո պրովո-
կատորներին համարձակ ու համոզւած՝ հետե-
նակ պատախանը տալ:

— Դուք ցանկանում եք մեզանից խլել մեր
ամենապուժեղ զէնքը— ազգերի եղբայրութիւնը,
բայց մենք այդ զէնքը չենք տայ ձեզ: Մեր ար-
ևակից և զինակից եղբայրները— բոլոր ճշշած-
ներն ու գժբաղդներն են, ինչ ազգութեան էլ
պատկանեն նրանք, ինչ երկրում էլ տպրելու
լինեն նրանք:

Մեր գոները լայն բայ են արտօն բոլոր
նրանց համար, որոնք ցանկանում են կուել բո-
լոր աշխատաւորների ազատութեան համար:

Կարմիր զրօշակը բոլոր գիւղացիների և
բանուորների պաշտպանն է:

Կարմիր զրօշակը— զա բոլոր վաշխառու-

ների և բոլոր վամդիքների դէմ կուի դրօն է:

Մենք միատեսակ ընդդէմ զուրս եկանք և
ուկրայինացի վաշխառուի դէմ, և նրէա բանկի-
րի, և ուսւ կալածատիրոջ, և ֆրանոիացի կե-
ղեցիչների և անդիմական դիշատիչների դէմ:

Նայեցէք մեր յետեր ու այսուհեղ մորիլիգա-
ցիայի է ենթարկւած բուրժուացիան:

Այսուհեղ ամեն ազգութեան բոլոր բուրժուաց-
իները միատեսակ տանում են պարապիր աշ-
խառանքի լուծը, որ դրել է նրանց վրայ աշխա-
տուոր ժողովուրդը:

Նայեցէք մեր հարկերի, կոնտրիբուցիաների
ցուցաները. ամեն ազգի ամեն տառիձանի բո-
լոր բուրժուազները վճարում են կոնտրիբու-
ցիան, որ դրել է նրանց վրայ աշխատաւոր ժո-
ղովուրդը:

Աշխատաւոր ժողովրդի համար չկայ լու-
ազգութիւնն, ժողովուրդ և վատ ազգութիւնն:

Ամեն ազգի ժողովրդի մէջ էլ մզւում է
միայն մի կոիւ—բոլոր բանուորների և պիտո-
ցիների կոիւը բոլոր կապիտալիստների դէմ:

Կարմիր դրօշակը բոլոր ազգերի բանուորների
միացումն է բոլոր ազգերի հարստանորոշների,
ճնշողների դէմ:

ԴԻՇԱՑԻՉՆԵՐԻ ՄԻԱԽԹԵԱՆ ԴԷՄ—ԲՈԼՈՐ ԱՇ-
ԽԱՏԱՅՈՐՆԵՐԻ ՄԻԱԽԹԻՆԵՐԻ:

Սյազդէս սիստի պատասխանի ամեն մի գիւ-
ղացի և ամեն մի բանուոր կալածատէրերի և
բանուիրների ազնուոններին և բանուորացիւղացիւ-
հան յեղտուիսութեան բոլոր թշնամիններին:

Բոլոր ազգերի պիշտուիչները գործում են
միասին: Անգլիացի յափշտակիչները, Գրանսիա-
ցի բանկիրները, Ենացի կալածատէրերը, Մու-
մինցիացի իշխանները, Ֆինլանդիայի սպիտակ
զփորպիտականները, Աւկրայինները, կուլայինները,
ուսու և նրէա վաճառականները—բոլոր պանք,
պատրաստ ծառայում են կազմակերպւած աշխա-
տանքի իշխանութեան դէմ:

Քիշատիչների այլ միացած գոհմակի դէմ
բոլոր երկրների և բազոր ազգերի բանուորները,
ձեւոք ձեւոք տած կուռում են:

Բոլոր ազգերի բանուորութեան մեծ միու-
թիւնը իւ պրօշտի վրայ գրել է:

Կարմիր գրօշակը չի կարող մազգակերու-
թեան պրօշտի զաւեալ: Նա բայր աշխատաւոր-
ների եղբայրական միութեան պրայտին է:

Կեցցէ աշխատաւոր ազգերի եղբայրական
միութիւնը:

ԳԻՒՆ Ե Յ Բ.

Գրավաճառներից ոչ ոք նշանակած
ամ գնից բարձր ծախսելու իրա-
ւունք չունի:
Պետական Հրատ. Հայաստան

Առաջնահանձնագործ ԿՈՄԻՄԱՐԻՍԻ ՈՂՈՅՈՎ-ՆԱԽ-

«Ազգային գրադարան ԽՍՀԻ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔ

1920

NL0397201